

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут права
Кафедра правоохоронної діяльності та спеціальних
юридичних дисциплін

07-01-151М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних завдань та самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Податкове і митне право»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Право»
спеціальності 081 «Право»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано науково-методичною
радою з якості ННП
Протокол № 02 від 26.09.2024 р.

Рівне – 2024

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Податкове і митне право» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» денної та заочної форми навчання. [Електронне видання] / Рогозіннікова К. С., Корнева Т. В. – Рівне : НУВГП, 2024. – 53 с.

Укладачі: *Рогозіннікова Катерина Сергіївна*, к.ю.н., доцентка кафедри правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін; *Корнева Тетяна Володимирівна*, к.ю.н., доцентка кафедри конституційного права та галузевих дисциплін.

Відповідальний за випуск:

Гришко Вікторія Іванівна, к.пед.н., доцентка, в. о. завідувачка кафедри правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін.

Мищук Інна Володимирівна, к.ю.н., професорка, завідувачка кафедри конституційного права та галузевих дисциплін.

Керівник групи забезпечення спеціальності 081 «Право»

Мищук І. В.

Попередня версія Методичних вказівок: 07-01-120М

Зміст

Передмова	3
1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЇЇ СТРУКТУРА ...	3
1.1. Опис освітньої компоненти.....	3
1.2. Тематика практичних занять.....	8
1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики.....	9
1.4. Критерії та шкала оцінювання	9
2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	11
3. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	43
4. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	45
5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	49

© К. С. Рогозіннікова, Т. В. Корнева, 2024

© НУВГП, 2024

Передмова

Шановні студенти!

Навчальна дисципліна «Податкове і митне право» має важливе значення як для теоретичної підготовки студентів, так і для їхньої практичної діяльності у сфері права, економіки та управління. Вона охоплює ключові аспекти, необхідні для розуміння та застосування податкових і митних норм, що є основоположними для ефективного функціонування економіки та забезпечення фінансової стабільності держави.

Основні аспекти дисципліни:

Податкове право охоплює закони та нормативно-правові акти, які регулюють порядок нарахування, стягнення податків та інших обов'язкових платежів. Податки є ключовим джерелом доходу держави, тому їх регулювання має критичне значення для забезпечення фінансової стабільності та розвитку країни.

Митне право зосереджується на правових механізмах регулювання перетину товарів через кордон, встановленні митних зборів, тарифів та процедур, які контролюють міжнародну торгівлю. Воно забезпечує контроль за товарообігом і дотриманням митних правил, запобігаючи контрабанді та ухиленню від сплати митних платежів.

Пропоновані методичні вказівки допоможуть зорієнтуватись при підготовці до практичних занять, виконання індивідуального науково-дослідного завдання, організувати самостійну роботу.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЇЇ СТРУКТУРА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Податкове і митне право» полягає у всебічному вивченні правових норм, що регулюють відносини у сфері оподаткування та митної діяльності, а також у

розвитку здатності студентів застосовувати ці знання в практичній діяльності. Вона спрямована на формування високого рівня професійної компетенції у галузі податкового та митного права, що є важливим для ефективного функціонування суб'єктів підприємницької діяльності, державних органів і суспільства в цілому. Формування ґрунтовних теоретичних знань про систему оподаткування та митне регулювання, що включає розуміння природи податків і мит, їх ролі в економіці держави, а також правовий статус суб'єктів податкових і митних правовідносин. Оволодіння практичними навичками застосування норм податкового та митного законодавства для вирішення конкретних завдань, пов'язаних з нарахуванням і сплатою податків, митних платежів, здійсненням митного контролю та адміністративного управління. Розвиток аналітичних здібностей щодо аналізу податкової і митної політики держави, оцінки ефективності податкового та митного адміністрування, а також вивчення механізмів уникнення подвійного оподаткування та правових аспектів міжнародної торгівлі. Формування відповідального ставлення до дотримання норм законодавства у сфері податків і митних процедур як інструменту забезпечення економічної безпеки держави, її фінансової стабільності та належного функціонування ринкових відносин.

Основні завдання цієї дисципліни включають:

1. Ознайомити з теоретичними основами податкового і митного права - розкриття основних понять, принципів та інститутів, які регулюють правовідносини у сфері оподаткування та митної справи.
2. Дослідити системи податків та зборів - вивчення видів податків, принципів їх нарахування, сплати, адміністрування та контролю.
3. Вивчити митне законодавство та процедури – аналіз митного регулювання, митних зборів, тарифів та митного контролю.
4. Навчити практичного застосування норм податкового і митного законодавства - розвиток навичок щодо правильного тлумачення та застосування правових норм для розв'язання конкретних ситуацій.
5. Сформувати уявлення про контроль та відповідальність у сфері податкових і митних правовідносин – вивчення

повноважень контролюючих органів та заходів відповідальності за порушення податкового та митного законодавства.

Таким чином, мета дисципліни полягає не лише у формуванні теоретичних знань, але й у розвитку професійних навичок, необхідних для успішної кар'єри у сфері податкового і митного права, а також у вихованні високого рівня правосвідомості та відповідальності у студентів.

Компетентності:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ЗК20. Вміння працювати з даними, володіти інформаційною грамотністю, комунікацією та взаємодією у цифровому суспільстві.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11.Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК14.Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК18. Здатність до складання процесуальних документів.

СК19. Здатність до адаптації у професійному середовищі, вміння вирішувати складні професійні задачі, застосовуючи сучасні інформаційні технології.

СК21. Здатність до розуміння теоретичних засад явища корупції, причини її виникнення і вплив на різні сфери життя, основ національної антикорупційної політики, типових корупційних ризиків та заходів щодо їх усунення.

СК22. Здатність до розуміння основних засад академічної доброчесності, процедури її забезпечення та відповідальність учасників освітнього процесу за порушення її принципів і норм.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

PH9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

PH12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

PH15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

PH18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

PH21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

PH22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

PH25. Уміти передбачати, виявляти та аналізувати проблеми, пов'язані з корупцією та академічною доброчесністю, реалізовувати заходи щодо їх запобігання у межах напрямів своєї діяльності.

1.2. Тематика практичних занять

№ п\п	Назва теми	К-сть годин лекції (денна/за очна)	К-сть годин практичні (денна/зао чна)
МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ			
1.	Поняття податків та обов'язкових платежів. Податкове право у системі права України.	2 год. / 1 год.	2 год. / 1 год.
2.	Адміністрування податків, зборів та обов'язкових платежів.	2 год. / 1 год.	2 год. / 1 год.
3.	Податки та збори: характеристика окремих видів.	2 год. / 1 год.	2 год. / 1 год.
4.	Екологічні та природоресурсні податки і збори.	2 год. / 1 год.	2 год. / 1 год.
МОДУЛЬ II. ОСНОВИ МИТНОГО ПРАВА УКРАЇНИ			
5.	Основи митного права та регулювання митної справи.	2 год. / 1 год.	2 год. / 1 год.
6.	Митний контроль.	2 год. / 1 год.	2 год. / 1 год.
7.	Тарифне регулювання. Митні платежі.	2 год. / 1 год.	2 год. / 1 год.
8.	Поняття та види порушень митних порушень.	2 год. / 1 год.	2 год. / 1 год.

1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики

Поточний контроль знань здобувачів освіти з освітньої компоненти проводиться у формах:

- усного опитування на практичних заняттях;
- аналіз та складання процесуальних документів;
- оцінки самостійно опрацьованого матеріалу;
- оцінки за написання есе, наукових статей, тез наукових доповідей, презентацій та участь в обговоренні проблемних питань;
- оцінка виконання індивідуального науково-дослідного завдання.

1.4. Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного контролю з освітньої компоненти “Податкове і митне право” є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених силабусом освітньої компоненти;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом освітньої компоненти, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв’язку і розвитку;
- характер відповідей на поставленні питання (чіткість, логічність, лаконічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв’язання практичних занять;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів поточного контролю проводиться у розрахунку від 0 до 100 балів.

Основними методами оцінювання є:

- аналіз усних відповідей;
- виконання практичних завдань;

- аналіз та складання правових документів;
- написання есе, наукових статей, тез наукових доповідей.

Оцінювання виконання завдань здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленими до цілого числа):

0% - завдання не виконано;

40% - завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% - завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження здобувача освіти не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру ;

100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Національна шкала оцінювання

Кількість набраних балів студентом	Оцінка за національною шкалою
90-100 балів	Зараховано
82-89 балів	
74-81 балів	
64-73 балів	
60-63 балів	
35-59 балів	Не зараховано з можливістю повторного складання
1-34 балів	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням курсу

2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО ПРАВА

УКРАЇНИ

Тема № 1. Поняття податків та обов'язкових платежів.

Податкове право у системі права України.

План лекції

1. Поняття, ознаки і функції податку.
2. Класифікація податків та обов'язкових платежів.
3. Предмет і метод податкового права.
4. Податкове право в системі права. Система податкового права.
5. Джерела податкового права. Податкове законодавство України.
6. Поняття, зміст та класифікація податкових правовідносини.
7. Об'єкт та суб'єкти податкових правовідносин.
8. Поняття, класифікація і структура податкових правових норм.
9. Правовий механізм податку: елементи їх зміст.

Питання для семінарського заняття:

1. Що таке податок і які його основні ознаки?
2. Які основні функції податків у сучасній економіці?

3. Які існують підходи до класифікації податків та обов'язкових платежів?

4. Чим відрізняються прямі та непрямі податки?

5. Що таке предмет податкового права та як він визначається?

6. У чому полягає метод податкового права і чим він відрізняється від методів інших галузей права?

7. Як податкове право взаємодіє з іншими галузями права в системі права України?

8. Яка структура податкового права та які елементи входять до його складу?

9. Які основні джерела податкового права в Україні?

10. Що включає в себе податкове законодавство України і як воно структурується?

11. Що таке податкові правовідносини і які їх основні ознаки?

12. Як класифікуються податкові правовідносини за різними критеріями?

13. Що є об'єктом податкових правовідносин і як він визначається?

14. Хто є суб'єктами податкових правовідносин та які їх види?

15. Що таке податкова правова норма і як вона функціонує?

16. Які існують типи податкових правових норм?

17. Як структура податкових правових норм впливає на їхнє застосування?

18. Що таке правовий механізм податку і які елементи входять до його складу?

Завдання № 1

Підготуйте доповідь на одну із тем:

1. Чи можна назвати податкову систему України справедливою?
2. Податкові пільги: інструмент стимулювання економіки чи джерело дисбалансів?
3. Функції податків: як оподаткування впливає на соціально-економічний розвиток країни?

Завдання № 2

Задача

Фізична особа звернулася до суду з позовом, в якому посилалася на неправомірні дії роботодавця: щомісячно сума заробітної плати, що надходила на рахунок фізичної особи, була на 19,5 % менша за суму, вказану у трудовому договорі. У відповідь на заперечення роботодавця, який зазначив, що сплачує за фізичну особу-працівника податки, працівник надав документи, що підтверджують його статус інваліда II групи і статус ветерана ЧАЕС, а також чеки з аптек. Фізична особа наголошує, що має витратити значну суму коштів щомісячно на підтримання стану свого здоров'я, що підтверджено документально. Тому, посилаючись на закріплений податковим законодавством принцип соціальної справедливості, а також на

принцип рівномірності і зручності сплати податків і зборів, фізична особа вимагає від роботодавця оплати її праці без вирахування суми податків.

Дайте правову оцінку ситуації.

У чому полягають принципи соціальної справедливості, рівномірності і зручності сплати у податкових відносинах?

Який принцип податкового законодавства підлягає застосуванню в цій ситуації?

Завдання № 3

Підготувати короткий практичний довідник для підприємств, у якому ви поясните основні поняття податків та обов'язкових платежів, а також надайте загальні поради з дотримання податкового законодавства в Україні.

План для обговорення

1. Поняття податків та обов'язкових платежів:

- Які є основні відмінності між податками та обов'язковими платежами?
- Які види податків існують в Україні та як вони класифікуються?
- Що таке обов'язкові платежі і як вони відрізняються від податків?

2. Особливості податкового законодавства в Україні:

- Які закони та нормативні акти регулюють оподаткування в Україні?
- Які органи відповідають за збір податків та обов'язкових платежів?

- Які санкції передбачені за порушення податкового законодавства?

3. Поради щодо дотримання податкових норм:

- Яким чином підприємствам слід вести облік та звітувати перед податковими органами?

- Як уникнути податкових ризиків та зменшити податкове навантаження?

- Як вчасно та коректно сплачувати податки та обов'язкові платежі?

Ваш довідник повинен бути зрозумілим та корисним для непрофесійних користувачів, які мають обмежене розуміння податкового законодавства. Забезпечте його конкретними прикладами та порадами, які допоможуть підприємствам ефективно вирішувати питання оподаткування в Україні.

Література (основна: 1,2, 5, 6, 11, 13; допоміжна: 20, 22, 32, 34).

Тема № 2. Адміністрування податків, зборів та обов'язкових платежів.

План лекції

1. Загальне положення податкового адміністрування.
2. Загальні вимоги та порядок подання податкової звітності
3. Податкові консультації.

4. Правова природа податкового обов'язку: поняття, підстави виникнення, зміни та припинення податкового обов'язку, виконання податкового обов'язку.

5. Визначення сум податкових та грошових зобов'язань. Строки сплати податкового зобов'язання.

6. Податковий контроль: поняття та зміст, класифікація та поняття податкової перевірки.

7. Облік платників податків.

8. Погашення податкового боргу платника податків.

Питання для семінарського заняття:

1. Що таке податкове адміністрування та які його основні функції?

2. Які органи відповідають за податкове адміністрування в Україні?

3. Який порядок і терміни подання податкової звітності в Україні?

4. Які основні вимоги до складання податкової звітності?

5. Що таке податкова консультація і яку роль вона відіграє у податковому праві?

6. Які види податкових консультацій існують та як вони надаються платникам податків?

7. Що таке податковий обов'язок і за яких умов він виникає?

8. Які підстави для зміни або припинення податкового обов'язку платника податків?

9. Як відбувається виконання податкового обов'язку?
10. Як визначаються суми податкових та грошових зобов'язань?
11. Які встановлені строки сплати податкового зобов'язання?
12. Що таке податковий контроль та які його основні елементи?
13. Які види податкових перевірок існують та в чому їх відмінність?
14. Як здійснюється облік платників податків?
15. Що таке податковий борг і які шляхи його погашення передбачає законодавство?
16. Які правові наслідки несплати податкового боргу для платника податків?

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Виклики податкового адміністрування в умовах глобалізації: можливості та загрози.
2. Механізми забезпечення прозорості в податковому адмініструванні: досвід України та міжнародна практика.
3. Вплив цифровізації на податкове адміністрування: переваги та недоліки.
4. Аналіз ефективності податкового адміністрування в умовах кризи: уроки для майбутнього.

Завдання № 2

Проаналізуйте проєкт закону про внесення змін до Податкового кодексу України в частині адміністрування податків, зборів та обов'язкових платежів: підготуйте пропозиції щодо вдосконалення системи адміністрування податків, зборів та обов'язкових платежів в Україні (враховуючи міжнародний досвід).

Завдання № 3

Виконайте одне завдання на вибір:

1. Сформулюйте рекомендації для вдосконалення системи податкового адміністрування в Україні на основі міжнародного досвіду. Включіть:

- Пропозиції щодо імплементації успішних практик інших країн.
- Оцінку можливих ризиків і вигод.
- Шляхи залучення платників податків до процесу реформ.

2. Розробіть консультацію: уявіть, що ви є податковим консультантом. Сформулюйте відповідь на запитання платника податків щодо податкових пільг, які можуть бути йому надані. Обґрунтуйте свою відповідь посиланнями на законодавство.

Завдання № 4

Проведіть порівняльний аналіз систем податкового адміністрування в Україні та одній з країн ЄС (наприклад, Німеччина, Польща або Швеція). Включіть в аналіз:

- Основні принципи адміністрування податків.
- Процеси подання податкової звітності.
- Методи контролю за сплатою податків.
- Податкові пільги для бізнесу.

Література (основна: 1, 2, 4, 17, 18, 19; допоміжна: 21, 26, 32, 33).

Тема № 3. Податки та збори: характеристика окремих видів.

План лекції

1. Податок на прибуток підприємств.
2. Податок на доходи фізичних осіб.
3. Податок на додану вартість.
4. Акцизний податок.

Питання для семінарського заняття:

1. Податок на прибуток підприємств

1. 1. Що таке податок на прибуток підприємств і які його основні ознаки?

1. 2. Які ставки податку на прибуток діють в Україні?

1. 3. Який порядок обчислення податку на прибуток підприємств?

1. 4. Які витрати можуть бути включені до складу витрат при обчисленні податку на прибуток?

1. 5. Які особливості податкового обліку для малих підприємств?

2. Податок на доходи фізичних осіб

2. 1. Що таке податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) і які його основні характеристики?

2. 2. Які ставки ПДФО застосовуються до різних видів доходів?

2. 3. Які особливості оподаткування доходів від підприємницької діяльності?

2. 4. Які пільги існують для платників ПДФО?

2. 5. Який порядок подання податкової декларації з ПДФО для фізичних осіб?

3. Податок на додану вартість

3. 1. Що таке податок на додану вартість (ПДВ) і як він функціонує?

3. 2. Які ставки ПДВ встановлені в Україні?

3. 3. Який порядок обчислення ПДВ і які операції підлягають оподаткуванню?

3. 4. Які пільги та особливості ПДВ для певних категорій платників?

3. 5. Який порядок відшкодування ПДВ для підприємств?

4. Акцизний податок

4. 1. Що таке акцизний податок і які товари підлягають його сплаті?

4. 2. Який порядок обчислення та сплати акцизного податку?

4. 3. Які особливості акцизного оподаткування для імпортованих товарів?

4. 4. Які штрафи та санкції передбачені за порушення правил акцизного оподаткування?

4. 5. Як акцизний податок впливає на ринок товарів і споживчі ціни?

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Вплив податку на прибуток підприємств на інвестиційний клімат в Україні.
2. Податкові пільги для фізичних осіб: чи дійсно вони ефективні?
3. Виклики адміністрування ПДВ в Україні: сучасний стан і перспективи.
4. Акцизний податок: необхідність чи обмеження для бізнесу?

Завдання № 2

1. Створити модель прогнозування податкових надходжень для певного сектору економіки на основі даних за останні 5 років.
2. Розробити пропозиції щодо покращення податкової системи в Україні на основі аналізу міжнародного досвіду.

Завдання № 3

Задача 1

Фізична особа Жук Р., власник нежитлових приміщень (складу) та двох квартир, надає в оренду нежитлові приміщення юридичній особі – платнику податку на прибуток, а одну з квартир – фізичній особі.

Хто буде сплачувати податок на доходи з фізичних осіб і за якою ставкою щодо доходу, отриманого Жук Р. як орендна 35 плата?

Обґрунтуйте відповідь. Визначте правовий статус податкового агента.

Задача 2

Особа протягом останніх 12 календарних місяців здійснює операції з постачання молочних продуктів на митній території України на загальну суму 100 000 грн (без урахування податку на додану вартість) і з постачання продуктів дитячого

харчування на загальну суму 1 200 000 гривень (без урахування податку на додану вартість).

Чи повинна така особа зареєструватися як платник ПДВ ?

Визначте види пільг із ПДВ.

Завдання № 4

Критерії	Податок на прибуток підприємств	Податок на доходи фізичних осіб	Податок на додану вартість	Акцизний податок
1. Об'єкт оподаткування				
2. Ставка податку				
3. Спосіб розрахунку				
4. Виключення та знижки				
5. Податкові пільги				
6. Поріг оподаткування				
7. Податковий період				
8. Податковий орган				

Література (основна: 1, 2, 14, 15, 16, 17; допоміжна: 20, 24, 31, 33).

Тема № 4. Екологічні та природоресурсні податки і збори .

План лекції

1. Екологічні податки і збори. Екологічний податок в умовах дії воєнного стану.
2. Природоресурсні податки і збори.
3. Роль екологічних та природоресурсних податків у стимулюванні сталого розвитку.

Питання для семінарського заняття:

1. Що таке екологічні податки і збори, і які їх основні види?
2. Яка роль екологічних податків у зменшенні забруднення навколишнього середовища?
3. Які зміни були внесені до законодавства щодо екологічних податків в умовах воєнного стану?
4. Які виклики постають перед адмініструванням екологічних податків під час воєнного стану?
5. Які основні види природоресурсних податків і зборів існують в Україні?
6. Як здійснюється облік і сплата природоресурсних податків підприємствами?
7. Які наслідки має несплата природоресурсних податків для підприємств?

8. Яку роль відіграють природоресурсні податки в державному бюджеті?

9. Які механізми стимулювання сталого розвитку можуть бути реалізовані через екологічні податки?

10. Як природоресурсні податки сприяють ефективному використанню природних ресурсів?

11. Які приклади успішного використання екологічних та природоресурсних податків для досягнення цілей сталого розвитку?

12. Як екологічні податки можуть вплинути на поведінку підприємств та споживачів щодо екологічних практик?

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Екологічні податки в умовах воєнного стану: нові можливості та обмеження.
2. Значення природоресурсних податків для розвитку місцевих бюджетів: аналіз та рекомендації.
3. Екологічні податки як інструмент зміни споживчої поведінки: реальні приклади.
4. Екологічні та природоресурсні податки у контексті боротьби зі зміною клімату: роль та ефективність.

Завдання № 2

Задача 1

Фермерське господарство є власником земельної ділянки і проводить господарську діяльність із видобування підземних вод на підставі дозволу на спеціальне водокористування.

Чи є вказане господарство платником рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин?

Визначте, хто є платниками рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин.

Задача 2

Чи є слухачі радіо платниками рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України або податковими агентами з цього платежу? Визначте коло суб'єктів, які є платниками такого збору і порядок сплати.

Завдання № 3

1. Порівняйте системи природоресурсних податків у двох країнах з різними економічними моделями. Дослідіть, які види природних ресурсів оподатковуються та як це впливає на їх використання та економічний розвиток. Відповідь підготуйте у вигляді таблиці.

2. Аналіз соціальної справедливості екологічних податків:

- Вивчити розподіл витрат на оплату податків у різних соціальних групах після введення екологічних податків.

- Оцінити вплив оподаткування на рівень життя найбільш вразливих верств населення.

Відповідь підготуйте у вигляді таблиці.

Завдання № 4 (виконати одне завдання на вибір)

1. Розробити проєкт програми використання доходів від екологічних податків для підтримки сталого розвитку у вашому регіоні. Включіть деталі про цілі, методи реалізації та очікувані результати.

2. Провести дослідження міжнародного досвіду використання екологічних та природоресурсних податків для стимулювання сталого розвитку. Напишіть звіт про знайдені рішення.

Література (основна: 1, 2, 17, 18, 19; допоміжна: 21, 25, 32, 35).

Тема № 5. Основи митного права та регулювання митної справи.

План лекції

1. Поняття митного права: сутність та основні принципи.
2. Джерела митного права: міжнародні конвенції, національне законодавство.
3. Державна митна справа.

4. Принципи здійснення митної справи.
5. Митна територія та митний кордон.
6. Завдання митних органів.
7. Система митних органів в Україні.
8. Взаємовідносини з іншими органами.
9. Правове становище посадових осіб.

Питання для семінарського заняття:

1. Що таке митне право, і які його основні складові?
2. Які принципи митного права є ключовими для його функціонування?
3. Як митне право відрізняється від інших галузей права?
4. Які основні міжнародні конвенції регулюють митне право?
5. Яке національне законодавство є основним джерелом митного права в Україні?
6. Що таке державна митна справа, і які її основні завдання?
7. Яку роль відіграють митні органи у державній митній справі?
8. Які принципи здійснення митної справи є основними для забезпечення ефективності митних процедур?
9. Що таке митна територія, і які її межі?
10. Яка роль митного кордону у здійсненні митного контролю?
11. Які основні завдання митних органів в Україні?

12. Як митні органи забезпечують дотримання митного законодавства?

13. Яка структура митних органів в Україні і як вона функціонує?

14. Які органи входять до системи митних органів України?

15. Які органи державної влади взаємодіють з митними органами в Україні?

16. Що таке правове становище посадових осіб у системі митних органів та які основні правові норми регулюють статус посадових осіб митних органів в Україні?

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Проблеми та виклики, що стоять перед посадовими особами митних органів у контексті сучасних реалій.
2. Митна служба в умовах воєнного стану: правове становище та адаптація посадових осіб.
3. Митний кордон як елемент національної безпеки: правові та економічні аспекти.
4. Митне право в умовах глобалізації: виклики та можливості для України.

Завдання № 2

1. Обрати конкретний випадок з практики митних органів, що ілюструє застосування митного законодавства. Охарактеризуйте ситуацію, дії митних органів та результати.

2. Проведіть порівняльний аналіз митного законодавства України та іншої країни (наприклад, держави-члена ЄС). Які є спільні риси та відмінності? Відповідь підготуйте у формі таблиці.

Завдання № 3

Розробити проєкт щодо вдосконалення системи митного контролю в Україні. Включіть рекомендації, як поліпшити процедури та зменшити корупційні ризики.

Основні завдання проєкту

1. Аналіз поточного стану митного контролю.
2. Розробка пропозицій щодо автоматизації процесів.
3. Вдосконалення підготовки та навчання митних працівників.
4. Посилення контролю та відповідальності.
5. Моніторинг та оцінка результатів.

Література (основна: 1, 3, 8, 13, 18; допоміжна: 27, 28, 29, 36).

Тема № 6. Митний контроль.

План лекції

1. Загальні засади організації митного контролю.
2. Тривалість перебування під митним контролем.
3. Зона митного контролю.
4. Здійснення митного контролю.
5. Форми митного контролю та їх характеристика.
6. Особливі процедури митного контролю.
7. Система управління ризиками.

Питання для семінарського заняття:

1. Які основні принципи організації митного контролю в Україні?
2. Як митний контроль впливає на міжнародну торгівлю?
3. Яка роль митних органів у забезпеченні дотримання митного законодавства?
4. Які фактори впливають на тривалість перебування товарів під митним контролем?
5. Які строки передбачені законодавством для завершення митного контролю?
6. Як тривалість митного контролю може впливати на бізнес-процеси?
7. Що таке зона митного контролю, і які її основні характеристики?

8. Як визначаються межі зони митного контролю?
9. Яка роль зони митного контролю в забезпеченні національної безпеки?
10. Які етапи включає процес здійснення митного контролю?
11. Які документи потрібні для проведення митного контролю?
12. Як забезпечується контроль за дотриманням митного законодавства під час здійснення митного контролю?
13. Які основні форми митного контролю існують в Україні?
14. Як відрізняються фізичний контроль від документального?
15. У яких випадках використовуються спеціальні форми митного контролю?
16. Які особливі процедури митного контролю передбачені українським законодавством?
17. Як особливі процедури митного контролю впливають на підприємства?
18. Які права та обов'язки мають учасники особливих процедур митного контролю?
19. Що таке система управління ризиками в контексті митного контролю?
20. Які методи використовуються для оцінки ризиків у митній сфері?
21. Як система управління ризиками впливає на ефективність митного контролю?

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Форми митного контролю: переваги та недоліки різних підходів.
2. Система управління ризиками в митному контролі: як вона допомагає у боротьбі з контрабандою.
3. Використання сучасних технологій для підвищення ефективності митного контролю.
4. Порівняльний аналіз митного контролю в Україні та країнах ЄС: уроки для України.

Завдання № 2

1. Логістична компанія розглядає можливість будівництва нового складу поруч з пунктом митного контролю. Як вона може використати зону митного контролю для оптимізації своєї логістичної діяльності та зменшення затрат?

2. Експортер планує вивезти партію товарів за кордон. Які форми митного контролю можуть бути застосовані при цьому, і які їхні особливості?

Завдання № 3

1. Провести аналіз практики митного контролю в іншій країні (наприклад, у країнах ЄС). Які найкращі практики можна впровадити в Україні? Відповідь підготуйте у формі таблиці.

2. Дослідження: ознайомтесь з основними нормативно-правовими актами, що регулюють митний контроль в Україні. Напишіть короткий звіт, у якому виділіть ключові положення та зміни в законодавстві за останні кілька років.

Література (основна: 1, 3, 9, 10, 12; допоміжна: 28, 29, 30, 36).

Тема № 7. Тарифне регулювання. Митні платежі.

План лекції

1. Поняття митного регулювання.
2. Система тарифного регулювання.
3. Митна вартість товарів.
4. Методи визначення митної вартості товарів.
5. Загальні положення щодо митних платежів.
6. Мито та його види.
7. Ставки мита.
8. База оподаткування митом.
9. Тарифні пільги (преференції).
10. Нарахування митних платежів.

Питання для семінарського заняття:

1. Що таке митне регулювання і які його основні функції?

2. Яка роль митного регулювання в економіці країни?
3. Які основні принципи митного регулювання?
4. Які складові входять до системи тарифного регулювання?
5. Як система тарифного регулювання впливає на міжнародну торгівлю?
6. Яка роль тарифного регулювання у захисті внутрішнього ринку?
7. Що таке митна вартість товарів і чому вона є важливою?
8. Як митна вартість впливає на розмір митних платежів?
9. Які документи необхідні для визначення митної вартості товарів?
10. Які основні методи визначення митної вартості товарів передбачені законодавством?
11. Як вибрати найбільш підходящий метод визначення митної вартості в конкретному випадку?
12. Які проблеми можуть виникати під час застосування методів визначення митної вартості?
13. Які види митних платежів існують в Україні?
14. Які основні принципи нарахування митних платежів?
15. Як зміни в митному законодавстві можуть впливати на митні платежі?
16. Що таке мито і які його основні види?
17. Як відрізняються митні ставки для різних видів мита?
18. Яка роль мита у фінансуванні державного бюджету?

19. Як встановлюються ставки мита на імпорт і експорт товарів?
20. Які фактори впливають на зміну ставок мита в Україні?
21. Що таке база оподаткування митом і як вона визначається?
22. Які елементи входять до бази оподаткування митом?
23. Які існують тарифні пільги для імпортерів в Україні?
24. Як тарифні пільги впливають на конкурентоспроможність підприємств?
25. Які етапи включає процес нарахування митних платежів?
26. Як здійснюється контроль за правильністю нарахування митних платежів?

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Роль митного регулювання в розвитку національної економіки: виклики та можливості.
2. Тарифні пільги: роль у міжнародній торгівлі та їх вплив на конкурентоспроможність.
3. Нарухування митних платежів: процеси та виклики в Україні.
4. Митне регулювання та екологічні аспекти: як мито може сприяти сталому розвитку?

Завдання № 2

1. Виберіть конкретний товар і дослідіть його митну вартість. Визначте, які методи були використані для її розрахунку, та проаналізуйте, чи були дотримані всі вимоги законодавства.

2. Ознайомтесь із Митним кодексом України та основними нормативно-правовими актами, що регулюють митне регулювання. Напишіть короткий звіт, виділивши основні положення та зміни.

Завдання № 3

Задача

Компанія “Успіх” займається імпортом автомобілів з-за кордону для подальшого продажу на внутрішньому ринку України. Недавно уряд вніс зміни до тарифного регулювання та митних платежів, що стосується імпорту автомобілів. Компанія звернулася до вас, як до експерта з питань тарифного регулювання, з проханням надати консультацію.

Ваше завдання полягає у такому:

1. Проаналізуйте зміни в тарифному регулюванні та митних платежах, що стосуються імпорту автомобілів в Україну.

2. Оцініть вплив цих змін на діяльність компанії “Успіх” та її фінансові показники.

3. Розгляньте можливі стратегії компанії для оптимізації митних платежів та зменшення податкового тягаря при імпорті автомобілів.

4. Запропонуйте конкретні рекомендації компанії щодо оптимізації її діяльності з урахуванням нових тарифів та митних платежів.

Література (основна: 1, 3, 7, 9, 18; допоміжна: 27, 28, 30, 36).

Тема № 8. Поняття та види порушень митних правил.

План лекції

1. Загальні положення щодо порушень митних правил та відповідальності за них.

2. Особливості відповідальності за деякі види порушень митних правил.

3. Види адміністративних стягнень за порушення митних правил.

4. Строки накладення адміністративних стягнень у справах про порушення митних правил.

5. Види порушень митних правил та відповідальність за такі правопорушення.

Питання для семінарського заняття:

1. Що таке порушення митних правил і які його основні ознаки?
2. Які наслідки можуть виникнути у разі порушення митних правил?
3. Як законодавство України визначає відповідальність за порушення митних правил?
4. Які специфічні види порушень митних правил існують і в чому полягають їх особливості?
5. Які обставини можуть пом'якшити або обтяжити відповідальність за порушення митних правил?
6. Як відрізняються види відповідальності за адміністративні та кримінальні порушення митних правил?
7. Які основні види адміністративних стягнень можуть бути застосовані за порушення митних правил?
8. Як законодавство регулює питання накладення адміністративних стягнень?
9. Які фактори враховуються при виборі конкретного стягнення за порушення митних правил?
10. Які строки накладення адміністративних стягнень передбачені законодавством?
11. Як строки накладення стягнень можуть змінюватися в залежності від типу порушення?
12. Які наслідки можуть виникнути у разі перевищення строків накладення адміністративних стягнень?

13. Які основні види порушень митних правил визначаються в законодавстві?

14. Які види відповідальності можуть застосовуватися за кожен з видів порушень?

15. Як порушення митних правил можуть впливати на міжнародні торгові відносини?

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Вплив розвитку технологій на митні правопорушення та відповідальність за них.
2. Роль судової практики у формуванні відповідальності за порушення митних правил.
3. Які рекомендації можна дати для зменшення випадків порушення митних правил?
4. Психологічні аспекти порушень митних правил: чому люди йдуть на ризик?

Завдання № 2

1. Підготуйте таблицю на тему: “Види порушень митних правил та відповідальність за них”. Включіть інформацію про різні види порушень і санкції.

2. Провести аналіз міжнародного досвіду в боротьбі з порушеннями митних правил. Які методи та практики можуть бути корисні для України? Відповідь оформити у вигляді таблиці.

Завдання № 3

Задача:

Компанія “ЕкспортТрейд” спеціалізується на експорті сільськогосподарської продукції за кордон. Протягом останніх місяців вони помітили незвичайну затримку у вивезенні товарів через митний пост. Після ретельного аналізу виявлено, що підприємство порушило одне з митних правил.

Завдання:

1. Визначте, яке саме порушення митних правил було скоєно компанією “ЕкспортТрейд”.

2. Поясніть, які види порушень митних правил відповідають за такий тип недобросовісної діяльності.

3. Запропонуйте конкретні кроки, які може підприємство зробити для виправлення ситуації та уникнення подібних порушень у майбутньому.

4. Оцініть можливі наслідки для підприємства “ЕкспортТрейд” внаслідок цього порушення митних правил, як для його репутації, так і для фінансового стану.

Завдання № 4

Задача

Під час проведення митного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України, митники виявили невідповідність фактичної кількості товару, задекларованої у митній декларації.

Завдання:

1. Визначте вид порушення митних правил, яке було вчинено.
2. Охарактеризуйте склад та ознаки цього порушення.
3. Визначте суб'єктів та об'єкти цього порушення.
4. Розкрийте порядок оформлення протоколу про порушення митних правил.
5. Охарактеризуйте кваліфікацію цього порушення.
6. Визначте відповідальність за це порушення.
7. Надайте пропозиції щодо запобігання подібним порушенням у майбутньому.

Література (основна: 1, 3, 7, 9, 18; допоміжна: 27, 28, 30, 36).

3. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Підготовка до семінарських занять допомагає глибше вивчити основні теми дисципліни “Податкове і митне право”, а самостійна робота сприяє кращому засвоєнню матеріалу, формуванню у них навичок та вмінь одержувати додаткові знання та оволодіти вмінням самостійно працювати з Конституцією України, законами, іншими нормативно-правовими актами та спеціалізованою літературою.

Самостійна робота здійснюється у таких формах:

- виконання домашніх завдань;
- складання схем, таблиць з тем курсу “Податкове і митне право”;
- складання процесуальних документів;
- робота як з нормативними актами внутрішнього законодавства, так і з міжнародними актами, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України, та іншими міжнародними актами, а також тлумачення їх відповідно до конкретних обставин;
- доопрацювання матеріалів лекції шляхом пошуку додаткової спеціалізованої літератури та опрацювання нормативно-правових актів;
- робота в інформаційних мережах;
- опрацювання додаткової спеціалізованої літератури;
- складання конспектів тем, що виносяться на самостійне вивчення.

Підготовка до семінарських занять передбачає вирішення ситуаційних задач з відповідної теми. Вирішення ситуаційних задач передбачає ретельне вивчення всіх питань семінарського заняття, ознайомлення з рекомендованою літературою, опрацювання та детальний аналіз нормативних джерел з відповідної теми.

Розглядаючи конкретне завдання, необхідно дослідити всі обставини казусу і чітко відповісти на поставлені після завдання питання. Відповіді мають носити розширений та обґрунтований характер, обов'язково із посиланням на норми того чи іншого нормативного акту, а також на монографічне або навчально-методичне джерело, яке використовувалося.

Складаючи схеми чи таблиці, необхідно ознайомитися зі всіма матеріалами відповідної теми, опрацювати нормативно-правові акти та іншу спеціалізовану літературу. Виклад матеріалу в схемах та таблицях повинен бути стислим, максимально інформованим. Текстову інформацію, що подано в схемах та таблицях, потрібно ретельно перевірити на відсутність орфографічних, граматичних чи стилістичних помилок. Схеми, таблиці мають бути подані на електронному носії та у роздрукованому вигляді, а також можуть бути у письмовій формі.

4. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Однією з форм організації навчального процесу в умовах кредитно-модульної системи є індивідуальна робота здобувачів освіти.

Індивідуальна робота студентів з навчальної дисципліни “Податкове і митне право” може включати:

- написання наукових статей, тез наукових доповідей, рефератів та їх презентація на семінарських заняттях;

- участь у студентських конференціях, конкурсах, олімпіадах, наукових засіданнях, науково-практичних семінарах, колоквіумах тощо;

- анотацію прочитаної додаткової літератури з навчальної дисципліни, бібліографічний опис літератури;

- зібрання постатейного матеріалу та письмовий аналіз законодавства України;

- розробка мультимедійних презентацій у вигляді спеціально підготовленого слайд-шоу, де матеріал подається у вигляді схем, діаграм, статистичних даних тощо.

Вибір видів індивідуальної роботи здійснюється студентом за власними інтересами та попереднім узгодженням з викладачем. Тематику та форму індивідуальної роботи студент отримує на початку навчального року і здає роботу у визначені строки. Організацію, контроль та оцінювання якості виконання індивідуальної роботи студентів здійснює науковий керівник. Індивідуальна робота подається на кафедру для перевірки до початку екзаменаційної сесії.

Теми для написання рефератів
(есе, наукових статей, тез наукових доповідей, презентацій)

1. Місце податкових правовідносин у фінансовому праві України.
2. Податкова система України: недоліки та шляхи реформування.
3. Спільні та відмінні риси податкових систем країн Європейського Союзу та України.
4. Огляд основних принципів податкового права України: аналіз та порівняння з міжнародними стандартами.
5. Податкові пільги та стимули в Україні: ефективність та соціальний вплив.
6. Податкова відповідальність в Україні: основні принципи та практика застосування.
7. Шляхи і методи усунення подвійного оподаткування. Міжнародний договір як механізм усунення подвійного оподаткування.
8. Особливості оподаткування фізичних осіб в Україні: порівняльний аналіз з міжнародними практиками.
9. Проблеми оптимізації оподаткування прибутку підприємств в Україні з урахуванням міжнародного досвіду.
10. Оподаткування доходів фізичних осіб: проблеми та перспективи розвитку в Україні.
11. Значення податку на додану вартість у формуванні державного бюджету України.
12. Система адміністрування акцизного податку в Україні.

13. Роль природоресурсних платежів в умовах сталого економічного розвитку України.

14. Екологічне оподаткування як інструмент державного впливу на економіку природокористування.

15. Модифікація податкової системи в умовах воєнного стану.

16. Співробітництво України та Європейського Союзу у галузі митної справи.

17. Митний контроль: організація і методологія.

18. Функціонально-організаційна структура митних органів України.

19. Митно-правовий режим транзиту в Україні.

20. Митна реформа під час війни в Україні.

21. Політика протекціонізму як фактор підвищення конкурентоспроможності економіки країни.

22. Митна політика країни та її вплив на кількість та характер порушень митних правил.

23. Особливості митного оформлення окремих товарів у період дії воєнного стану.

24. Шляхи удосконалення вітчизняної митної системи в умовах євроінтеграції .

25. Сучасні теоретичні засади митного регулювання: національні та міжнародні аспекти.

26. Правовий статус митних органів: проблеми правового регулювання та правореалізації.

27. Прозорість та ефективність митного регулювання як ключові фактори для приваблення інвестицій.

28. Еволюція системи митного регулювання в Україні: досягнення та виклики.

29. Взаємодія між митними органами та бізнесом: досягнення та виклики.

30. Роль митного контролю у забезпеченні безпеки та захисту національних інтересів.

Тези доповіді повинні бути обсягом 2-5 сторінок тексту та набрані у редакторі Microsoft Word (LibreOffice Writer) шрифтом Times New Roman, розмір шрифту 14, інтервал між рядками одинарний. Формат аркуша - А4. Параметри сторінки: ліве поле - 2.0 см, праве - 2.0 см, верхнє - 2.0 см, нижнє - 2.0 см. Сторінки без нумерації. Назва доповіді друкується великими літерами, шрифт жирний, без нахилу та підкреслювань, по центру аркуша, без переносів, відокремлюється від тексту одним вільним рядком зверху та знизу.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Податковий кодекс України: кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст.112.

3. Митний кодекс України: кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 44-45, № 46-47, № 48. Ст.552.

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: кодекс України від 07.12.1984 № 8073-X. *Відомості Верховної Ради України*. 1984. Додаток до № 51. Ст.1122.

5. Бюджетний кодекс України: кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 50-51. Ст. 572.

6. Господарський кодекс України: кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст.144.

7. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII . *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 29. Ст. 377.

8. Про державний кордон України: Закон України від 04.11.1991 № 1777-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 2. Ст. 5.

9. Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропус-

ку (пунктах контролю) через державний кордон України: Закон України від 04.11.1999 № 1212-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 51. Ст. 454.

10. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 №2464-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 2-3. Ст.11.

11. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 № 2939-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 13. Ст.110.

12. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну: Закон України від 22.12.1998 № 332-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 11. Ст. 78.

13. Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 227.

14. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897.

15. Про затвердження Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість: Наказ Міністерства фінансів України від 14.11.2014 № 1130.

16. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску і Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нара-

хованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску: Наказ Міністерства фінансів України від 13.01.2015 № 4.

17. Про затвердження Порядку оформлення результатів документальних перевірок дотримання законодавства України з питань податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків: Наказ Міністерства фінансів України від 20.08.2015 № 727.

18. Про затвердження Порядку взаємодії інформаційних систем Державної податкової служби України та Державної митної служби України щодо обміну інформацією, необхідною для адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів, здійснення контрольних процедур щодо дотримання податкового та митного законодавства: Наказ Міністерства фінансів України від 10.06.2020 № 286.

19. Про затвердження Порядку направлення податковими органами податкових вимог платникам податків: Наказ Міністерства фінансів України від 30.06.2017 № 610.

Допоміжна література:

20. Бабін І. І. Податкове право : навчальний посібник. К. : Видавничий дім "КОНДОР", 2018. 488 с.

21. Бандурка О. М., Понікаров В. Д., Попова С. М. Податкове право : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2012. 312 с.

22. Гаврилюк Р. О. Природа податкового права: антропо-

соціокультурний підхід : монографія. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2014. 636 с.

23. Податкове право України : підручник / за ред. М. П. Кучерявенка, Н. А. Маринів. Харків : Право, 2019. 440 с

24. Голяядова Т. О., Латковський П. П. Податкове право : навчальний посібник (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання). Одеса, 2019. 167 с.

25. Мартинюк В. П., Михальчук Н. М. Податкове право : навчальний посібник. Тернопіль : ТНЕУ, 2015. 274 с.

26. Мельник М. І., Лещу І. В. Податковий контроль в Україні: проблеми та пріоритети підвищення ефективності: монографія. Львів : ДУ “Інститут регіональних досліджень ім. Долишнього НАН України”, 2015. 330 с.

27. Митне право України : навч. посібн./ А. І. Годяк, О. М. Ілюшик, Я. П. Павлович - Сенета. Львів : СПОЛОМ, 2017. 308 с.

28. Митне право : навчальний посібник / О. П. Рябченко, В. Я. Мацюк, В. В. Чмелюк та ін.; за заг. ред. к.ю.н. І. П. Петрової. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 470 с.

29. Митний кодекс України: практичні аспекти : навчально-методичний посібник / ред. кол. : А. Д. Войцещук, І. О. Івашук, А. І. Крисоватий, О. М. Омельчук, П. В. Пашко та ін. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 516 с.

30. Пожидаєва М. А. Бюджетне, податкове та митне право України : навч. посіб./ 2-ге вид., доп. і перероб. К. : Правова Єдність, 2017. 88 с.

31. Податок на доходи фізичних осіб та єдиний соціаль-

ний внесок: новації реформ та їх наслідки : монографія. К. : Алєрта, 2018. 442 с.

32. Податкове право: підручник / за ред. Д. О. Гетманцева та М. П. Кучерявенка; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2023. 464 с.

33. Податкове право України : підручник / О. О. Головашевич, А. М. Котенко, Є. М. Смичок та ін.; за ред. М. П. Кучерявенка, Н. А. Маринів. Харків : Право, 2019. 440 с.

34. Попович О. В. Правові позиції Верховного Суду як гарантії забезпечення реалізації принципу верховенства права у податковій системі України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 4. С. 404–407.

35. Про рентну плату та платежі за користування надрами: лист Державної податкової адміністрації України від 03.07.2008 № 13278/7/15-0917.

36. Фінансове право : навч. посібник (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання) / Т. А. Латковська, М. І. Сідор, О. С. Койчева. Одеса, 2019. 226 с.